Open brief aan de Rijksministerraad voor de vergadering van 14 juni 2019

Betreft: Conceptvoorstel staatssecretaris Raymond Knops tot een aanwijzing voor de regering van Curaçao

Den Haag, 13 juni 2019

Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties Raymond Knops heeft een conceptvoorstel ingediend bij de Koninkrijksregering – dit is het voltallige kabinet Rutte aangevuld met 3 Gevolmachtigde Ministers van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten- om de regering van Curaçao op vrijdag 14 juni via een aanwijzing te dwingen de begroting in een kort tijdsbestek en tijdens een periode van recessie in evenwicht te brengen en tekorten over de afgelopen jaren weg te werken. Curaçao wil dat zelf ook, maar in een sociaal en economisch verantwoord tempo.

Het Kabinet Rhuggenaath van Curaçao heeft al in 2018 begrip en technische steun van Nederland gevraagd bij de versterking van de economie, verbetering van het financieel beheer en de professionalisering van het ambtelijk apparaat. Ook voor de ingrijpende sociale en economische effecten van de crisis in Venezuela heeft Curaçao begrip en assistentie gevraagd.

Afgelopen januari zette premier Rutte met een brede lach zijn handtekening onder de nota *'Groeistrategie Curaçao – integraal en samen'* om te helpen bij het op orde brengen van het financieel beheer, het professionaliseren van het overheidsapparaat en het diversifiëren van de economie.[1] Het conceptvoorstel van staatssecretaris Knops beschouwen wij als halsstarrig en het voelt als een mes in de rug van de regering van Curaçao.

De door staatssecretaris Knops bepleitte conceptaanwijzing kan veel negatieve effecten hebben.

- Het vertrouwen van buitenlandse en lokale ondernemers krijgt bij het stagneren van de hervormingen van kabinet Rhuggenaath een flinke klap. Dit kan leiden tot het staken van bedrijfsactiviteiten, waardoor de economische krimp nog verder wordt versneld.
- De migratie van delen van de middenklasse en de sociaal-zwakkeren naar Nederland zal ook toenemen bij vergroting van de economische stagnatie.
- Minder overheidsmiddelen betekent ook nog minder opvang in de zorg en het onderwijs voor de groeiende stroom vluchtelingen uit Venezuela.
- De openbare veiligheid zal bij geringer bestedingsruimte van de overheid nog meer onder druk komen te staan.
- Een aanwijzing betekent dat de overheidsuitgaven onder beheer komen van het College financieel toezicht. Dit beknot de autonomie van Curaçao. Nederland ziet zich gedwongen zich met de interne aangelegenheden van Curaçao te bemoeien en

[1] *Groeistrategie Curaçao – integraal en samen. Economische groei, houdbare overheidsfinanciën en een efficiënt overheidsapparaat, oktober 2018*

op Curaçao wordt dit ervaren als een klap voor de autonomie van het land en voor de investeringen in innovatie.
- Ombuigingen bij de overheid, gekoppeld aan de reeds gaande sluiting van bedrijven, zullen tot meer werkloosheid, armoede en mogelijk meer criminaliteit leiden.

Het geschil tussen Raymond Knops en Eugene Rhuggenaath gaat niet over de noodzaak van beter financieel beheer maar over het tempo van de ombuigingen.
Nederland wil dat er in de tweede helft van 2019 122 miljoen gulden wordt omgebogen en dat over de jaren 2020 tot en met 2022 nog eens 169,5 miljoen wordt gecompenseerd vanwege de tekorten in 2017 en 2018. Ook zouden per 31 december 2022 alle schulden van de overheid aan het pensioenfonds APC en de SVB zijn afgelost.

Het IMF heeft in een rapport van 7 juni jl.[2] het standpunt van het kabinet Rhuggenaath onderschreven, dat economisch herstel noodzakelijk is om de overheidsfinanciën duurzaam onder controle te krijgen, terwijl forse bezuinigingen juist grote schade zullen aanrichten aan de al kwakkelende economie. Het IMF stelt dat de recessie vanaf 2016 in 2018 verergerd is door de crisis in Venezuela, die de olieraffinage en havenactiviteiten heeft platgelegd. De recessie heeft de verwachte gunstige effecten van inspanningen in financieel beheer nagenoeg geheel tenietgedaan, stelt het IMF.

De Staten, het parlement van Curaçao, heeft deze week in een unaniem gesteunde motie een delegatie afgevaardigd bestaande uit premier Rhuggenaath, de minister Kenneth Gijsbertha van Financiën en minister Suzy Camelia-Römer van Volksgezondheid om vrijdagochtend voor de Rijksministerraad te bepleiten dat Curaçao de ombuigingen in een lager tempo kan doorvoeren.

Wij roepen de Rijksministerraad op om geen aanwijzing te geven aan Curaçao, maar om in samenwerking met de regering Curaçao een realistischer tijdpad vast te stellen voor een gedragen stimulering van de economie en sanering van de overheidsfinanciën.
Voor de totstandkoming van een gedragen aanpak en tijdpad kan advies worden ingewonnen bij de Raad van State, de Algemene Rekeningkamer van Nederland, de Evaluatiecommissie Rijkswet Financieel Toezicht en het IMF.

Ondertekenaars zijn leden van de Curaçaose diaspora in Nederland

Eugène Boeldak, voormalig adjunct-secretaris Ministerraad Nederlandse Antillen, publicist over de autonomiestrijd
Glenn Helberg, psychiater en voormalig voorzitter Stichting Ocan
John Leerdam MFA, Voorzitter Stichting Ocan
Cynthia Ortega-Martijn, voormalig Tweede kamerlid voor de ChristenUnie
Roy Pieters, voormalig Gevolmachtigde Minister van Curaçao in Nederland
Ruben Severina, voorzitter Stichting SPLIKA

[2] *IMF May 2019 Staff Visit to Curaçao – Main Conclusions*